

a

Színház

1903

A SZINHÁZ

MŰVÉSZETI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.
ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
Egész évre 12 k. — Félévre 6 k. — Negyedévre 3 k.
Egyes szám ára 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 59. szám.
HIRDETÉSEK
felvétele ugyanott és az összes hirdetési irodákban

A magyar színész.

Rég letűnt időközön mélézgat a lelkem,
Ős-magyar színészet büszke romjain!
S e romokból mintha felébredni látnék
Sok dicső apostolt síri hantjain.
Nézem, nézem őket. Ők-e, vagy csalódom?
Kopott a ruhájuk, s arczuk oly merész . . .!
Oh, kik is lennének, mint a mi dicsőink:
Igy nézett ki hajdan a magyar színész!

S mélézgat a lelkem mind tovább felettük . . .
Ki adta kezükbe a vándorbotot?
S im a messzeségből lelkes ifjak jönnek,
Otthagya a könyvet s iskolapadot!
S nézem, nézem őket: lekirajongással
Török-e az utat, mely rögös s nehéz?
S megdobog a szívem ahogy rájok nézek:
Igy született hajdan a magyar színész!

Igy született, ily! Míg a szülői házban
Gyermeköktért sírnak aggódó szülők!
A sok átkozódás kihallszik az éjbe,
S mind kiagadottak a nagy úttörők!
Oh, de lelkök, — míg egy búcsúcsókot intnek —
Már az új életnek küzdelmébe néz . . .
S egyse csügged, egyse! Csak mennek előre!
Igy lett a magyarból, ily magyar színész!

S újra látom őket, fázva, dideregve,
Bottal a kezükben, mint a vándorok . . .
Mint a hogyan jártak az Igét hirdetni
Hitünk kezdetében az apostolok!
Vihart egyse félve, mint a száműzöttek,
Ős magyar nyelvünkért mind meghalni kész . . .
Igy mentek előre a haza nevében:
S apostollá így lett a magyar színész!

Apostolok lettek, nemzetök javáért,
Rajongó lelküknek büszke tudatán,
Mert, ahol csak jártak az igét hirdetni:
Templom, oltár nyíllott lábaik nyomán.
És e templom, oltár, oly szent volt előttük
Mint az Úr egyháza, mely az égbe néz . . .
Ki köztük legkisebb, az is apostol volt:
Imát mondott akkor a magyar színész!

S óh ki tudná: mennyi küzdelem volt bére
Az apostolságnak egy félszázadig . . .?
Nyomorogtak gyakran, nem jutott kenyérre,
De panaszra mégse nyíltak ajkaik!
Sorsuk mindig egy volt, egy a kolduséval,
Csak kérni nem tudtak; mert az oly nehéz.
Ámde ajkuk lángolt az Ige szavától:
Ezért is volt oly nagy a magyar színész!

Oh dicsőség útja! Óh, te tündéralom!
Királyi palástban kiszáradt kenyér!
S mégis olyan büszkén dobogott a szívök
Taps, babér: jutalom; mindennel felér.
Mint a meseország tündérkatonái,
Úgy álltok előttem, fel a harcra kész . . .
Vajha lángtelkében, vajha szent tűzében
Mindig ilyen lenne a Jelen s Jövőben,
Mint a messze multban: a magyar színész!

Tompá Kálmán.

A rendezésről.

Irta: *André Antoine*, a párisi Theatre-Antoine igazgatója.

ANTOINE.

A rendezés még egészen új művészet és a nélkül, hogy visszatérnénk drámairodalmunk legelső jelenségeire, állíthatjuk, hogy a klasszikus színházban több századon keresztül nem ismerték a mi fogalmaink szerinti rendezést.

Gondoljunk csak vissza midőn a színpad mindkét oldalán az előkelőbb nézők ültek! Természetesen így minden fejlődés lehetetlen volt. Midőn Voltaire ezeket letessékelté a színpadról igen áldásos munkát végzett, csak az a kár, hogy a színészek, akikben még mindig meg volt a régi hanyag maradiság, nem követték az ő példáját. Még ma is több párisi színháznak nyilvános ülőfülkéje van a színpadon. A derék tüzoltó, aki minden este hivatalos komolysárgal telepedik le a kis rekeszben, nem is gondolja, hogy helyét a régi idők valamelyik márkijának köszönheti.

Vagy gondoljunk csak czifra színésznőinkre! Nem annyira azért öltöznek, hogy valami alakot megtestesítsenek, mint inkább azért, hogy a szabónők eleven próbabábjaiul szolgáljanak. Eppen olyan gondos és kokett czifrasággal öltöznek-e a színházban, mint a versenyekre. A mi „szobaciczusaink“, gyémántos tűket és száz frankos eszmacskát hordanak, míg a díszletek méltóságos szárnyasajtai, mintia örökösen a Louvret, vagy Versaillesst ábrázolják. Mindenki gálakosztümben jár és lehetőleg előnyösen akar a közönség előtt megjelenni; a régi szervezet

még mindig él és sajnos nemzedékről nemzedékre száll.

Ezalatt tovább folyik az irodalmi fejlődés; megjelenik a cselszövény — és helyzet-

Béket Ödön felvétele.

Hegedűsné Szerémi Bárdi Balassa Hegedűs Győző Tanay Tapolczai Kertész Vendrei.

Vígyszínház. — A KUTYAMOSÓ. — III. felvonás.

Pázmán, Kis Mihály, Szirmai Imre, Lukács Juliska.

(Békei Ödön felvétele.)

Népszínház. — BONAPARTE. — II. kép. A koronázási menet.

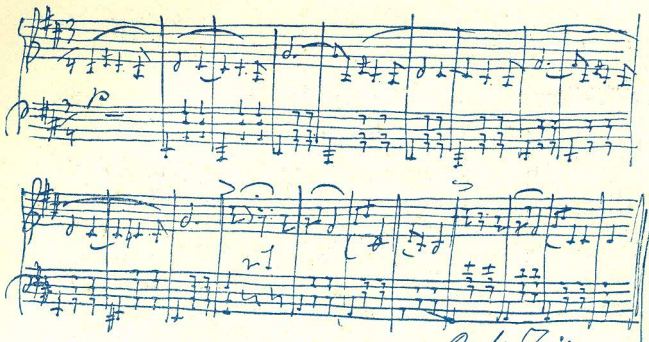
Színésznők a parlamentben.

A színházak karzatát kétféle közönség foglalja el: a nép és a klakk. A képviselőházat pedig a fehérség és a választók.

Nagy különbség van ám a kettő között. Eltekintve attól, hogy míg a klakk mindig a kellő pillanatban „üt be” addig a választók éppen, amikor rajtuk van a sor, szokták cserbenhagyni szeretett jelöltjüket. A képviselőház karzati közönsége a lelegegásabb és legérdekesebb publikum. Nem is csoda, ha eszes szónokok, némely színész mintájára, a karzatnak beszélnek, ahol csipkeruhás, gukkerező hölgyek, ha nem is tapssal, de mosolylyal és kacsintással honorálják a figyelmet. Nagy szerep jut némelykor, a házszabályok szigorú következtében, a különben passzív rezisztenciára kényszerített, karzati közönségnek, mert van sok olyan képviselő, aki csak akkor tud jó beszédet mondani, amikor valamelyik kedves nőismerősét látja a karzaton. Így Gabányi Miklós minden obstrukciós beszédéhez a Házba rendelte az *anyósát*, mert akkor tudott csak igazán dühöngeni a kormány és a „libériáspárt” ellen. De térjünk dologra. A parlament karzati közönségének ama részéről kívánok szólni, amely a világotjelentő deszkákról szokott néha-néha eltévedni a politika színpadára. Amikor színházaink egy-egy csillaga megjelenik a t. Ház karzatán, a honatyák figyelme a karzat starja felé fordul és a legdühösebb 48-as is olyan arcot vág, mintha csak a Kodak, vagy obstrukció előtt állana. Emlékszem, amikor Pálmay Ilka az új Ház egyik legelső ülésén az elnöki tribün feletti karzaton megjelent, még az öreg Madarász bácsi is látcsövet vett a szeme

LÁNYI ZSIGMOND.

R. W. Ziehrer

ZIEHRER KÁROLY.

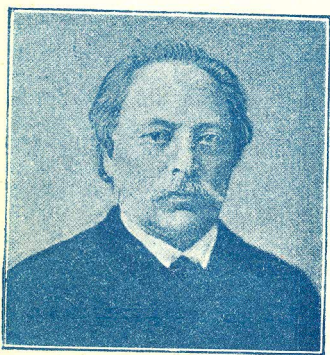
elé, hogy jobban lássa, az aranyos Illust. A fiatalok pedig, Ráth Endre és Zichy Jenő gróf olyan extázisba jöttek, hogy tévedésből Széll Kálmánnak is tapsoltak.

Pálmay-n kívül az új Házban csak kevés művésznő vegdés szerepelt. Amikor a „Gotterhalte“ ügyét tárgyalták, ott láttuk a karzaton a Magyarszínház egész személyzetét, de ily tömeges látogatás, csak kivételes eset. A törzsvendégek között tartozik Márkus Emma, aki minden kormány premiérjénél ott van, Tesza leánya kíséretében. Jászai Mari is ott volt már a Ház karzatán és nagyon jól mulatott az obstrukciós bácsik erős viczczein. A nagy primadonnák közül azonban Küry és Fedák is úgy járt, mint Khuen-Héderváry, — ők sem mutatkoztak még be a Házban. Küry jobban szereti az igazi Népszínházat, Fedák meg van oly dinasztikus érzelmű, hogy nem hagyja ott a Királyszínházat.

Jobb is igazi színházban szerepelni, mint a népképviselő teátrumában. Így gondolkodik legalább Ujházy, a Mester, aki egy ízben az ujságírók helyéről nézte végig az obstrukció előadását és megvetéssel fordult el a ripacsoktól mondván:

— Nem cserélek én ezekkel a marhákkal, — mert ők nem lehetnek örökös tagok.

Lányi Zsigmond.

GOLDMARK KÁROLY.

Moderato

st. maest.
 Hat sich der Himmel allerschleunigst herab!

fortissimo
 und ganz erklüft auf ein einzig Haupt!

Carl Goldmark

Az élet álom és még sem álom.

— Dr. Silberstein Ötvös Adolf hagyatékából. —

Dr. SILBERSTEIN ifjúkorában.

Ha az élet: álom, úgy mégis csak az életet tükrözi vissza. Ejjeli álmunk vagy sohasem pihenő, képzeletben gazdag öntudatunk költészete vagy pedig legti. kosabb szívbeli vágyaink és reményeink szövedéke. Amikor tehát egykoron felébrednénk hosszú életálmunkból, akkor csak az álmodotthoz hasonló, bár erkölcsösebb és ideális kivánságainkhoz közelebb álló világra bukkanunk. Ha pedig így van, akkor életünk mégsem volt álom és nagyon is vigyáznunk kell arra, amit álmodunk.

Dr. SILBERSTEIN ÖTVÖS ADOLF.

A „kommüniké”.

Hangulat-keltésnek hívják s mindennapos vendég a premierek, vagy egy-egy új színházi csillag első szereplése előtt.

Elmondja, hogy a „Jaj nekem, de neked is!” című bohózat világirodalmi gyöngy; a „Pókhású báró” operette meg valóságos zenei esemény. Szerzőjét premier után diszszekéren viszik a menyországba s boldogult Szent Dávid helyett, — akit miatta nyugdíjba küld a gondviselés — beleültetik a legfelségebb udvariszínház intendánsi székébe. „Beadja” továbbá, hogy Renyhe János az ország legkiválóbb szerelmes színésze; Bögre Kati pedig kiforrott, nagy kaliberű művésznő, óriási temperamentummal és tehetséggel.

Azt tartom, hogy ezek a premierek és debutek előtti hangulatkeltések károsak is, igazságtalanok is. Károsak a szerzők és az előadó színház szempontjából, mert a reklám megütött nagy dobja bizonyos fokig emeli a közönség igényét az új darabban szemben és követelőbb lesz. A közönség szempontjából pedig igazságtalan ez a technikai eljárás, a melyet rosszul alkalmazott lélektani mechanikának lehetne nevezni. Mert az előzetes befolyásolás megfosztja a közönséget az őszinte, objektív kritika gyakorolhatóságától.

Mondjuk, hogy a közönség más szemmel fog nézni, mint ahogy *nézetni* akarták. Heyles. Csakhogy véleménye, ha mesterségesen keltett hangulatával ellentétes is, mégsem őszinte, mert nem meggyőződésből eredt. Az egyéni vélemény után maradt egy kérdőjel. Hátha?? Hátha csak neki tetszik? Hátha tényleg jó a darab? Ez a hátha rajta ül a publikum mellén, ezt magával hozta, ezt beleolvasta önmagába — előzetesen. — Beleszugerálták!

Szem- és fültanúja voltam, — gondolom másfél éve — mikor egy elsőrendű reklamtánczosnő debutált. Szavaltak, ő meg lejtett. Az egyes számok után bizony gyéren szólt a taps, csak úgy átvette egyik ember a másiktól. Tapsolt X, mert tapsolni látta Ipszilont. De nem meggyőződésből! Szünet alatt pedig a foyerben nem mertek kritizálni. Egyik félt a másiktól. X nem mert megmondani — azt amit *érezte* — hogy neki bizony nem igen tetszik e különös produkció. Nem mert, mert hátha Y-nak tetszik s az őszinte véleménynyilvánításért X-et Y leinti a rendes sablonnal: „Maga ehhez nem ért” s hozzágondolja, sőt a szomszédjának mindjárt el is mondja: „Micsoda műveletlen ember ez az X?”

Mi ez, ha nem az egyéni vélemény mesterséges korlátozása??

Színházi politika, vagy ha úgy tetszik: reklám-művészet múljon el a te országod.

Rubos Árpád

A Magyar-színház főrendezője.

A színházi hét.

Operaház.

Kettős bemutatója volt az Operaháznak. Színrekerült: *A szomszédasszony*, dalmű egy felvonásban. Írta: Blech Leo — és *A törpe gránátos*, balletegyveleg, zenéje: Szikla Adolf-tól, szövege és koreográfiája: Guerra Miklóstól.

Gügyögő, minden érdekességet nélkülöző, jelentéktelen, zsenge *A szomszédasszony* s mikor a vigasztalanságok közepette, széles unalmában, az ingyen kapott, hivatalos színlap-újságban kezd böngészgetni a látogató, tetejébe még arról értesül, hogy a komponista — Blech Leo — egy egész estét betöltő, három felvonásos dalművét, a *Der Alpenkönig*-et szintén színre fogja hozni az Operaház. Körülbelül párhuzamos vezetés a Nenzetiszínházéval. Az ország első műintézte, nem vesz tudomást *Strindberg*-ről, *Hauptmann*-ról, *Wedekind*-ről, *Schnitzler*-ről, *Curel*-ről, Ibsennel s Björnsonnal régen végzett s az Andrásy-útra nem Sirausz Rihárdot, Massenét, Saint-Saent igérik, de Blechet.

A Mader-Landesberg-Stein-féle új operettet is előadják majd, sőt *A piros czipő*-t is a prágai német Operában, amelynek Blech az első karmestere. *A törpe gránátos* muzsikája egészen csinos és az igényeit felényire leszállító közönségnek tetszett is.

A két apróság bemutatója után, ugyan joggal kérdehetik sokan, vajjon ebből áll-e az Operaház hivatása? A premiere üres nézőtere megadta erre a választ.

Messiás.

Fényes Samu, a *Kurucz Feja Dávid* és a *Bacsányi* szerzője ezúttal lépett a magyar földről és visszament Krisztus tanításának korába. Megállapodott a zsidók utolsó szabadságharczánál. És ez kiválóan alkalmas, hogy drama háttéréül szolgáljon.

Római légiók sanyargatják és leigázzák a zsidónépet. Komoran, kétségbeesetten készülnek a zsidók, hogy megkezdjék Jeruzsálem pusztulásáért a bójtót. Közben fanatikus bizakodással várják a Messiást. Nem a békés Megváltót, hanem a seregeket verő heroszt, aki fölszabadítsa őket a rabszolgaságból és visszaállítsa a szabad zsidóországot. A nép csüggedt és gyáva; Rabi Akiba hiába akarja fölrázni tespedéséből s Belurit hiába toborozza a sereget és gyűjti a fegyvereket, senki sem mozdul. Rendíthetetlenül várják a vezért, Jehova küldöttjét, a Messiást. Ekkor tér vissza a pusztából Simeon, a nagyerejű zsidóifjú. Belurit őt szemeli ki Messiásnak; bevallja Simeonnak, hogy szereti és könyörög, hogy álljon a zsidók élére. De Simeon süket marad a szerelmes asszony szavára, mert Lucentiára, a keresztény leányra gondol,

kit egyszer látott csak életében, de emlékét megőrizte szívében. És éppen ez a szerelem adja meg a lökést Simeonnak. Hírül hozzák ugyanis, hogy római zsoldosok Lucentiát rabul ejtették a pusztában és elhurczolták Tinnius legatus házába. Boszut lihegve ragad most fegyvert Simeon, a zsidók örvendve üdvözlik benne a vezért és megkezdődik a véres harc.

Ez az első fölvonás, a legjobb a három közt. Rövid, éles vonásokkal van megrajzolva benne a kiindulás, hatalmas ívben indul meg pályáján a hős. Megásva a pusztulást előidéző akna. Megindul a cselekvény; két összeforrt erő mozgatja: a zsidóság, mint nép a háttérben és Simeon, mint egyén az előtérben. Simeont, mint alakot tulajdonképen Belurit mozgatja.

Diadalmas csatákban verik a római légiókat a zsidók. Tinnius udvarában, folyik a dőzsölés, mikor hirnökök jelzik a zsidó hadsereg diadalmas előrenyomulását. Altalános menekülés, a csapatok rombolva betörnek a terembe. Belurit fölismeri a keresztény leányban Lucentiát és nehogy ez Simeonnal összekeverüljön, odaajándékozza a lányt egy fiatal rómainak, ki lóra kapja és elvágat vele. Megjelenik Simeon; a leányt keresi.

Éppen akkor hozzák vissza a katonák, kik utolérték. Lucentia lelkére beszél Simeonnak, hogy dobja el magától a bitorolt Messiás-címet, hagyjon föl az öldökléssel és mikor Simeon hajlandó a kereszténylány szavára,

FÉNYES SAMU.

megjelenik Belurit és követeli, hogy Simeon magát királylává, őt meg királynévá koronáztassa.

Ezzel végződik a második fölvonás, mely már jóval gyöngébb. Nem lüktet benne az a drámai erő, ami az elsőben. Kissé sok a sallang benne a dráma rovására. Jó a korfestés, szép a stílus, de túlságosan a vallás és társadalom filozofia szolgálatában áll. A főcselekmény néha-néha elvesz a tömkelegben. A rendezés sem volt tökéletes, mert sok a tablószerűség. A rombolás élénken emlékeztet a „Takácsok“ hasonló jelenetére.

A harmadik felvonásban erejét veszti a darab. Simeon már király, akit a hatalom tetőfokán elfog a töprengés.

Eldobná magától a bitorolt címet, de Rabi Akiba és Belurit tartják benne a lelket. Két légiója van még a rómainak, azt kell még tönkreverni.

Simeon habozik és mikor indokolatlanul azt követeli tőle a nép, hogy csodát tegyen, elszántan elárulja magáról, hogy nem Messiás. A nép elcsügged, a római légiók tönkreverik őket, Belurit bosszúból megöleti Lucentiát.

A vert Simeon hazatér, a keresztény lány holttesténél megöli Belurit és azután elrohan a biztos halálba.

A harmadik fölvonásban összetorlódik a cselekvény. Gyors egymásutánban következnek az események, melyek jól elérték volna más beosztással a másodikban. Ami azután történik, hogy Simeon csiggedt harcosok élén rohan az ütközetbe, mind előbbre való. Így nem állott volna elő az, hogy a fölvonás szinte megtörik a közepén és a szerző kénytelen fél fölvonáson át újra bonyolítani.

Meglátszott a darabon, hogy szerzője sokat akart mondani, de formáló ereje cserben hagyta. Azt érte el vele, hogy sok motívum elmosódott. A főalak maga — mint már említettük — gyöngének van megrajzolva. Szinte báb a többiek kezében. Ez is hozzájárul, hogy nem domborodik elég élesen az ő tragédiája.

Fogyatékoságai mellett szívesen kell fogadnunk Fényes Samu darabját.

Gyönyörű a nyelvezete, telve szép és mélységes gondolatokkal.

A Nemzetisínház előadása maga stílusra törekedett. Az egyes szereplők közül nagy feladat jutott Beregi Oszkárnak, aki túlságos ifjúi hévvel rajzolta meg Simeon alakját. A harmadik fölvonásban — mint elmélkedő Simeon — gyöngének mutatkozott erre a jelentékeny szerepre. Gyönyörű alakítás volt Gál Gyula Rabi Akibája. Egyszerűen, minden külsőségtől menten, állította élénk a bölcs férfiút. Pethes Imre, a vak Kuleb szerepébe beugrott a beteg Ujházy mester helyett és próba nélkül játszotta, megrázó drámai erő-

vel. Fáy Szeréna Beluritja tul démonias volt. Lenkei Hedig Lucentiája a művésznő egyik gyöngébb alakítása.

Tökéletes volt Rákosi Szidi asszony ábrázolása. Kis szerepekből a színház minden tagjának jutott.

*

Doktorkisasszonyok.

A sokoldalú szorgalmas, rokonszenves és határozottan hivatott Verő György új operetjét mutatta be szombaton a Magyarszínház. A *Doktorkisasszonyok* szövegkönyve is, muzsikája is — hasonlóan a *Szultán*-hoz, a *Virágcsatá*-hoz — a Verő műve, de jóval gyöngébb az előbbieknél. A Magyarszínház, amely rangban utolsó a budapesti színházak között, mindegyiket felülmulja abban a tekintetben, hogyan lehet a művészi érzék híjával a derék magyar szerzőknek jobb sorsra érdemes műveit korlátolt ötletekkel tönkre silányítani. Ez a külvárosi színház, amely néhány tagja kivételével közepes vidéki tehetségeket foglal magában, értelmes művészeti vezetés híján, a baklövészek egész sorozatát követi el s végre is teljesen lejárja magát.

Sajnáljuk ennek a színháznak néhány jobb helyet érdemlő tagját, akik Verő György iránti tiszteletüknek becsülésre méltó igyekezettel adtak kifejezést. Szívesebben láttuk volna Verőt olyan színházban, amelyik keletlenül méltányolta volna — ha nem is ezt a darabját — de tiszteletreméltó irodalmi multját.

TOMCSÁNYI RUSSI.

Magyar Színház. — Doktorkisasszonyok. — II. felvonás.

(Békei Ödön felvétele.)

Donnay és Brioux.

Páris, december.

Ezek a szorgalmas drámairók a napokban mutatták be új műveiket, az egyik a Gymnase-színházban, a másik hajdani diadalai színterén, az Antonie-színházában.

A Monsieur Donnay új darabja nem jobb s nem rosszabb az eddigi alkotásoknál. Igaz, a „Szerelmesek“ lírai hangját, meleg sőt édes hangulatát ez ifjú szerző soha el nem találja többé. Amit évek óta nyújt: szinte kínos meditáció eredménye. Költészet, lendület, s egyéb effajta földi javak, őszintén és becsületesen hiányzanak műveiből. Egy csomó közismert, kipróbált és immár megkopott dolog, avult szituáció és klubbeli szellem váltotta fel az első művek eredetiségét, vagy az eredetiség látszatát, ha úgy tetszik.

Legújabb művében, melyet *Le retour de Jerusalem* címmel ajándékozott meg, bizonyos felekezeti surlódások leple alatt egy dupla házasságtörési drámával szolgál és ennek, valljuk be, semmi zamatja többé. Egészen irreleváns dolog, hogy Michel Aubier cserben hagyja-e vagy sem ama bájos Susannet, aki hitvese neki és a fehér Judith, az izralita Judith karjába dől, sőt elrohan vele az első szerelmi ölelés háborítlan élvezetére, a távoli Jeruzsálembe, a bús zsidók közé, akik tudvalevőleg a hajdani dicsőség romjainál a multak fenségéről álmódoznak és sütkéreznek a keleti égnek ragyogó fényében.

Michel Aubier római katolikus létére a nagy világ összes zsidóságából különösen a fehér és zamatos Judithot szereti, viszont a nő hevesen rajong a jeruzsálemi nyomorultakért és őszintén lebecsülván az óriási szellemet, keresztényi világfelfogást, érzékenységet és vérmérsékletet, egész lelkével a zsidóság felé repes, minden szépséget és minden jót csak a héber fajban óhajtván felfedezni. Ime Judith egyike ama ritka, de valószínűtlen nőknek, akik nemcsak hogy nem restelik zsidó voltukat, de sőt büszkén, provokálón és bizonyos agresszív szellemben hirdetik ezt s az életök álma az volna, a lelkök boldog-

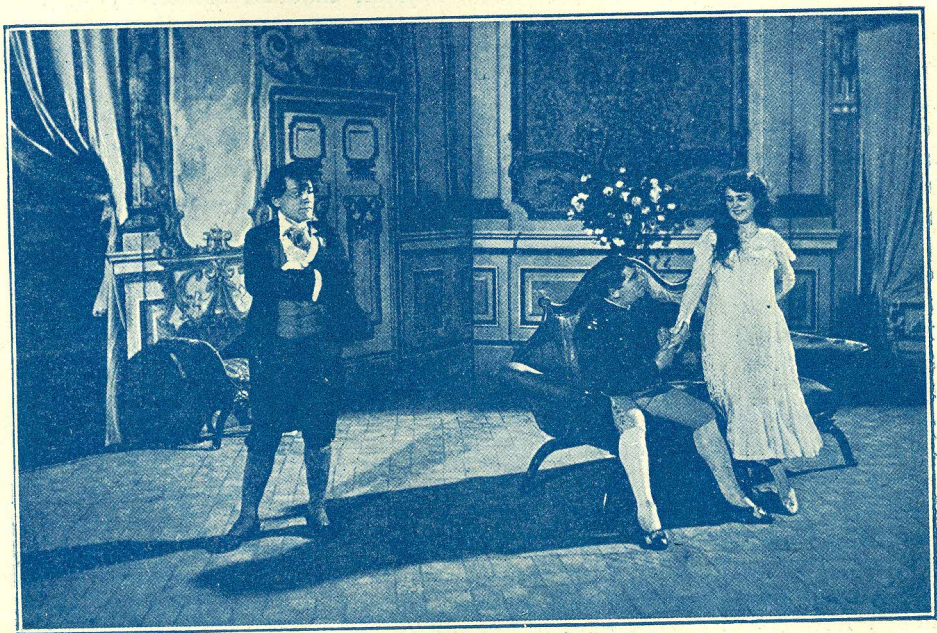
sága is, ha a Horeb hegy ama szent helyén, hol hajdan Mózes báró szomjasan megállott és elmerengett, egy kis villát építhetnének maguknak és a keleti stílus ebédlőben megvendéghetnének az összes jeles talmudistákat, Albert tanárt és Zadó Kahnt és a rokonszenves Goldzieher urat.

Azonban elismervén a nőnek minden rendkívüli és értékes tulajdonságát, mégsem vidám dolog — az adott körülmények között — a kedvesének lenni. A házasságtörő Aubier Mihály már-már érzi ezt és többek között búsan tapasztalja, hogy úri szalonja zsidókkal van tele, minden formájú és fajtájú, s az orr és arrogancia tekintetében egyenértékű zsidókkal, akik a maguk hazátlan és földönfutó szellemét a francia hazafiság ellen irányítják és minden nemzeti jelleget és örömet kegyetlenül lebecsülnek.

Végre, a sérelmes bonyodalmak közepett, Mihály és Judith, amint mondani szokás, drámailag összeütköznek és csak abban értenek egyet, hogy ők nem értik meg egymást és el kell, hogy váljanak. Az utolsó felvonás végén Mihálynak se felesége se kedvese többé. Viszont Judith ezentúl minden erejét hit-sorsosai pártfogásának fogja szentelni, rajongó lelkével buzgón dolgozván a zsidó dicsőség restaurálásán.

A rokonszenves Briexről szólva, — egészen röviden Briex! amint az ember azt mondja Dieu! — e kiváló irodalmi demokrata lázasan folytatja a maga apostoli hivatását és legújabb művében, az *Anyaság*-ban, nyersen, hevesen de unalmasan és minden költői szépség nélkül, lendület és erő nélkül, valami kinos, tompos és bárgyu prózaiságban a társadalom egy másik sebére mutat: a teherbe ejtett és aztán hűtlenül elhagyott szegény leányokra, akiktől a „társadalom“ és állam kívánja, hogy gyermekeket liferáljanak neki, de otthagyja őket a nyomorban mihelyt abba az áldottnak nevezett, de valójában áldatlan állapotba jutnak, amely az anyaság előjele.

A Briex darabjának Francziország nyilvánvaló depopulációja némi aktualitást kölcsönöz és a jeles szerző kitűnően rajzolta meg ama kisvárosi

Nyárai Antal.

Népszínház. — BONAPARTE. — III. kép.

Szirmai Imre. Szántó Ilonka.

(Békei Ödön felvétele)

hivatalnokot aki a népesedés előmozdítása céljából maga is roppant sokat mozog és feleségét több gyermekkel ajándékozza meg, — ez a kötelesség — viszont a jogos szórakozás céljából és éjszakai csintalanságok kedvéért egy kívánatos szeretőt tart magának. Ugyanekkor, a népesedés e buzgó és tevékeny apostola megtudja, hogy Anette nevű ifjú sógornője, leány létére sulyos teherbe esett, mire roppant dühbe jön és a leányt elkergeti. Emez szegény elhagyatottan és kitagadottan, kórházból-kórházba vánszorog, mindenünnen elkergetik míg végre egy olyan vendégszerető asszonyságra talál, aminőt e sorok alá-
zatos írója is rajzolt hajdan, a felejthetetlen emlékü Róthné szemében, a „Pusztaház“ czimű novellában. Thomasné úgy bánik el a szegény Anette-tel, mint Róthné Magdolnával, az az hogy ügyetlenebbül. Mert a bús leány belehal az operációba; ime ez az ő története.

Hiszen vannak ennél épületesebb dolgok is a világon, sőt kedvesebb színművek is akadnak néha. Brioux a maga zord tézisért egészen dogmaticze dolgozta fel. Akciózt, szinszerítiséget, kellemet, szépséget, avagy költészetet, a legmerészebb afrikai utazó sem találna az ő darabjában. Sívár és vizsgatlan konferencia az egész, fárasztó, unalmas és kietlen. *Szomori Dezső.*

Szálló gondolatok.

Dal.

Irta: MADER RAUL,
az Operaház igazgatója.

Bármilyen elmés, eredeti és szép a játékszer, annak belseje izgatja a gyermeket csak igazán. S a nagy, az ezerfejú gyerek: a színházi publikum is fokozott mértékben kíváncsi az érette való birodalom azon részére, ahová elővétellel sem lehet belépőjegyet kapni. Milyen az élet a színháznál nappal? Hogyan dolgoznak ott? Miként készül az írótl az igazgatóhoz került darab a rendező asztalán, a díszletfestő műtermében, a szabóműhelyekben, a zongoraszobában, a színpadon? Minő izgatott munka folyik, míg aztán egy villámfényes premierre megsemmisít igyekvését, várakozást, reményt. Mily módon csinálódnak a karrierek, s nem érvényesülhetnek soha talentumok, hiúságok, rosszakaratok, véletlennek közreműködése folytán?

Mindezekről el fog önöknek egyet-mást mondani a krónikás, két hasznos segítőtársa, a rajzoló és a gyorsfotografus támogatásával.

*

Mostani számunkban a *lekodakozott* színházi udvart találják a szíves olvasók. Az első a *Nemzetiszínház* udvarát, ábrázolja és pedig azt a részt, amely a színpadra szolgál bejáróul. Am a képecskének van egy pikantériája: az ország első műintézetének udvara, s — mégsem az. Hol van *Ujházi Ede*, a vidám mester, a nagyerejű *Jászai Mari*, *Márkus Emma*, a szőke csoda, az elegáns *Császár*, nekünk egy nouveau jeure áhítozóknak legkedvesebb három: D-lli Emma, Gál Gyula és Rózsahegyi Kálmán? Es a többiek?

Oh, a rébusz megfejtése nem nehéz Ugy történt, mint mikor a próbán a hiányzó tag szerepét más olvassa fel. Az illetők nem voltak jelen (jobbán mondva: megugrottak a fényképező masina előtt). Megörökítésre méltó, ha

(A SZÍNHÁZ SAJÁT FELVÉTELEI.)

Magyarországon valaki nincs jelen — s az éhes fotografáló masinának az alább látható csoport áldozta fel előzékenyen magát. De valamennyinek van egy és más köze a színházhoz, van a sorban rendező, fordító, zsurnalista, tűzoltó.

*

A *Népszínház*-nál az udvartudvarhiányában az Erzsébet-köruti művészkapu helyettesíti. Ott cigáretteznek az urak, bucsuznak hosszasan, tereferélnek a hölgyek, ábrándoznak az elkövetkező fényes jövőről a kardaloslányok.

E stáncióján már több szerencséje volt a fényképésznek. Sikerült együtt találnia Komlóssy Emmát, Kovács Mihályt, Kápolnai Irént, a fiatal Pázmánt és Garai bácsit, a sugót. S talán, hogy kibékítsék előbbi fiaskójáért: mosolyognak. Persze abban a színházban, melynek Küry Klára a patronája, a starja, ki ne mosolyogna. Csak a Komlóssy Emma jobbán álló balletpatkány komor: fáj a szíve, hogy neki nincs olyan remek téli kosztümje, utolsó divatú kalapja, nyilas selyemharisnyája, mint a mellette lévő primadonnának, hogy nem kapott levelet, s nem nyugszik a vállán egy férfi keze.

*

Akár egy operette-finálé, olyan a Király-színház udvarán hirtelen összetoborzott grupp. (Karmester *Konti József*). Sokan vannak fiatalok és jókedvűek és tette készek. Zsazsa, Ferenczy Károly, Szamosy Elza, Bánó Irén, Csatai Janka, Szentgyörgyi Györgyike, *Thury* és *Beöthy* László, a nagy-szerű igazgató.

... Es mindenkinél magasabb egy fejvel ez az ember.

Villi.

A színházváros.

Berlin, december

Egy város, amelyben estéről-estére huszonhárom különböző helyen gördül fel a függöny és a világot jelentő deszkákról huszonhárom színészcsapat bizonyítgatja: milyen borzalmasan szomorú és milyen csodálatosan víg az élet!

Csoda-e, hogy egy ily város, ahol annyi színház nyit kaput az új jövevénynek, tehetős drámairókat és talentumos színészeket nevel? . . .

De a drámairodalom és a színészet óriási fejlődésének más oka is van: a germánok, mint minden más, a művészetet is fölötte komolyan veszik. És épp azért, itt Berlinben, igen kevés azoknak a bohémeknek a száma, akik *csak* a kávéházak füstös levegőjében ábrándoznak a megirandó nagy darabról, az eljátszandó nagy szerepről. Az írók és művészek itt mindég otthon élnek és dolgoznak, mert az igazi művészt nem az jellemzi, hogy a haja hosszú, az arca érdekesen sápadt és a zsebe mindig üres, hanem az, hogy mit tud, és épp ezért valóságos áhítat fogott el, amikor elhatároztam magam, hogy „A Színház” olvasóinak elmondok egyetmást, azokról az emberekről, akik a berlini színházi életben valamelyes szerepet játszanak . . .

* * *

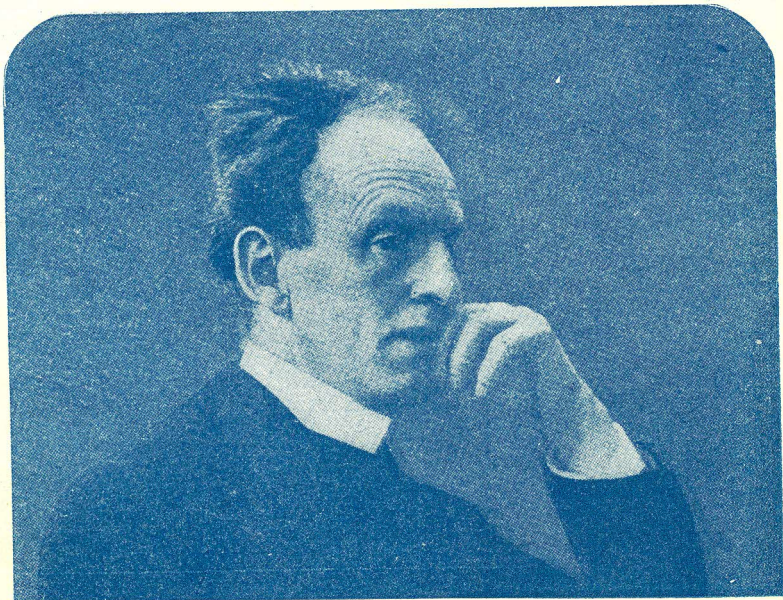
Csaknem egy esztendővel ezelőtt történt, hogy Sudermannal először és utóljára beszéltem. Akkoriban — talán érezve erejének hanyatlását — harcza szállt a berlini kritikusokkal és személyeskedéssel vádolta őket. Az újság-polémiában az újságírók győztek és Sudermann rezignáltan bocsátott el, ezekkel a szavakkal:

— Ein volles Müdewerden ist schon ein halbes Glücklichein.

Tehát érezte, hogy a balsiker elfárasztotta és épp ebben különbözik a másik nagy poétától, Hauptmann Gerhardtól.

A „Takácsok” költőjét a német császárváros igen ritkán látja; egyszer-kétszer egy esztendőben ellátogat Berlinbe, amikor az új darabja színrekerül. Egy pár képet, szobrot vásárol, azután megint visszamegy sziléziai magányába: tovább dolgozni. A többiek közül csak igen kevesen élnek a világváros nyugtalan lármájában.

Wollzogen, az Überbrettli báró, aki különben estéknént a Caffé des Westens-ben szokott új terveiről meghittbaráti körben csevegni, most egy összetoborzott társulattal Skandináviában vendégszerpel. Az asztaltársaság felbomlott, csak Dörmann Félix, ez az érdekes arcú, fiatal bécsi író maradt itt, aki mindég elegáns és mindég kalandokon töri a fejét.

HAUPTMANN GERHARDT.

Hirschfeld György, az „Anyák“ zseniális írója, a fiatalok közül egyike a legkomolyabbaknak. Rendkívül barátságos és igen szép a felesége. Kell-e ennél több jó tulajdonság? Egy

Ernst von Wolzogen

új dráma és két regény mellett, amelyek jövő hónapban kerülnek a könyvpiacra, volt annyi ideje, hogy „A Színház“ olvasóinak is írjon egy pár sort:

*Wenn das Leben von der Kunst
wegruft, soll man ihn folgen. Denn
das wirkliche Leben ist spärlich.*

Georg Hirschfeld.

Berlin. Dezember 1903.

(Ha az élet elszólít a művésztől, követni kell. Mert az igaz élet erősebb.)

A Blumenthal-Kadelburg cég — amint hírlik — feloszlik. Nem akarnak ezentúl a sikerben és a tantiemeken osztozkodni. Könnyű nekik, most már mind-egyiknek megvan a maga milliója.

A két bohózatíróhoz most egy harmadik szegődött, aki fiatalos kedvvel, sziporkázó szellemességgel írja az egyik darabot a másik után. Pserhofer Arthur, a néhai „Intimes Theater“ igazgatója, a jövő bohózatírója, akinek már nagy sikerei voltak. Mindíg a nőkkel foglalkozik, amit legjobban a női erényről és hűségről írt definíciója bizonyít:

SUDERMANN HERMANN.

*Erény ist. Wenn kein Mann kommt
dann kein weiterer kommt*

(Erény = ha nem jön a férfi.)

Hűség = ha egy másik férfi nem jön.)

Arthur Pserhofer

PSERHOFFER ARTHUR.

HIRSCHFELD GYÖRGY.

A Berlinben élő magyar írók közül nagy jövő vár Latzkó Andorra, akinek „Szerencsés János“ című szatirája, még ez évadban fog a Neues Theaterben színrekerülni.

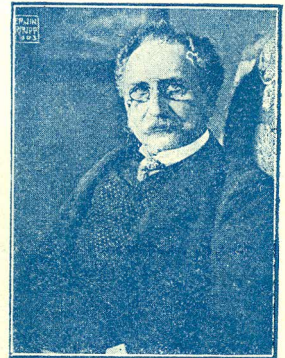
A másik Oehler Hugó, aki bár Malaczkán született és magyar állampolgár, egy szót sem tud magyarul, de azért már írt egy igen jó vígjátékot, amely Kölnben került színre. Hazánkhoz valamiképen közeledni akarván, „A Színház“ hasábjain óhajt a fővárosi olvasóközönséggel összeköttetésbe lépni. Az első lépést ez alkalommal teszi:

Judis Kretes

Die Gelfische Welt nun ist politisch unruhig!

Nur die deutschen sind da, und man muss sie nicht

Kapó Oehler

LINDAU PÁL.

A színigazgatók közül minket magyarokat elsősorban Lautenburg Zsigmond érdekel; ő az igazgatója a berlini „Vígsház“-nak és elnöke a berlini magyar egyesületnek. Ahelyett, hogy én mondanék el egyetmást Lautenburgról, ide íktatom azt a levelet, amelyet A „Szinház“ számára írt:

Dr. BRAHM OTTÓ.

Sokat értem el az élet-
legmerészebb álmaimban
mertem. Naponta hálát
egy kívánságom sem
mégis kínoz egy vágy,
megvalósulni: a buda-
színpadáról magyar nyelven szerettem volna honfitársaimnak megmutatni, amit mint színész
és rendező Németországban tanultam!!

Fájdalom, ez a kívánságom nem fog teljesülni, mert — bár magyarul tudok — csak
annyit, amennyi — amint mondani szokták — a házi szükségletéhez elegendő. Harmincz évi
tartózkodásom Németországban, működésem, mint német színész, rendező és igazgató, a
francia és angol irodalommal való állandó foglalkozásom: mindez természetesen hozzá-
járult anyanyelvem elhanyagolásához, úgy, hogy ma alig lennék képes a „Bölcs Náthán“-t
vagy a „Mefisztót“ magyar nyelven sikerrel eljátszani.

Minden ember életében van valami, ami elérhetetlennek látszik és a legjobb
akarattal is elérhetetlen marad.

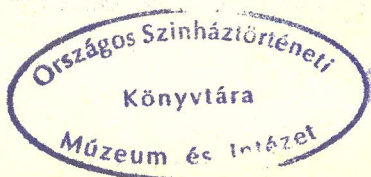
Lautenburg Zsigmond.

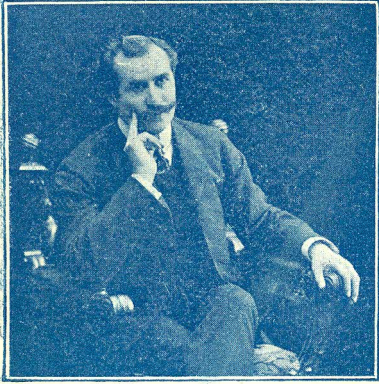
*

De nemcsak a magyar Lautenburg, a többi színigazgatók is örömmel gondolnak a
vendégszerető Budapestre. Brahm Ottó, a Deutsches-Theater igazgatója, a hitetlenked-
véért írásban is adja:

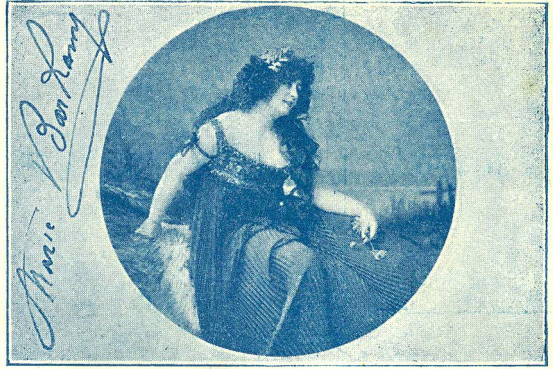
In anprehen
für Herrn Zsigmond Lautenburg,
Lehrer und Direktor
des Deutschen Theaters
in Budapest.

Otto Brahm.

DÖRMANN FÉLIX.

BÁRKÁNY MÁRIA.

Lindau szeptemberben lesz direktor, Reinhardt pedig a Neues-Kleines-Theater igazgatója már most örül a budapesti vendégszereplésnek. A másik magyar színigazgató, Ferenczi, azzal a tervvel foglalkozik, hogy a nálunk nagy sikert elért operetteket Berlinben is színrehozza. Egygyel azonban nem számolt: a magyar szerzők hanyagságával!! . . .

Következnek a színészgárda. Berlinben annyi a kitűnő színész, hogy így egy pár sorban szinte lehetetlen őket jellemezni. Később talán még visszatérek erre a tárgyra és egyenként fogom „A Színház” olvasóival a nagy német színészeket megismertetni, mert csaknem valamennyien szerfölött érdekes emberek.

A magyar triászt Barnay Lajos, Bárkány Mária és Poppe Róza képviseli. Barnay, amióta a színpadtól visszavonult, úgy él, mint egy németországi kis fejedelem. Gyönyörű kastélyában a legelőkelőbb társaság ad egymásnak találkát, mert Barnay rendkívül szereti a társaságot. Emlékiratait most rendezí sajtó alá, és így tulajdónképen most sem pihen, aminthogy az igazi művész soha sem tud pihenni. Bárkány Mária hosszas hallgatás után a Lautenburg színházában lép föl: Henri Becque „Párisi nő”-jében. Midőn e sorokat írom, csak jóslatokba bocsátkozhatom, de azt hiszem nem tévedek, hogy a szép Bárkány Mária nagy sikere lesz. Poppe Róza menyasszony és így most elsősorban a vőlegényével foglalkozik . . . Jönnek a többi nagyságok: Reicher, Pagay, Matkovszky, Bassermann, Rittner, Winterstein, Wassmann és a többiek. Matkovszki kivételével már mindannyian jártak Budapesten, Reicher aki mindig előzékeny, egy pár sort írt a lap számára.

És a színésznők? A színésznők kevés kivétellel még a színészeknél is komolyabban veszik hivatásukat. Egy csöppet sem hiúk, igen egyszerűen élnek és a ruházatuk épp olyan egyszerű. Primadonna-kultusz nincs, a lovakat sem fogják ki a fogatukból, mert a berlini színésznők gyalog járnak, vagy villamoson utaznak . . . Sorma Agnes, Eysoldt, Triesch és Lehmann mind valósággal fogalommal lettek. Mindegyiknek megvan a maga szerepköre, amelyben utólérhetetlen. A modern drámák perverz asszonyait Eysoldt játssza, míg az Ibsen és Hauptmann erőteljű duzzadó női alakjai a Lehmann Elza alakításában lesznek halhatatlanokká.

*Wagner Kunst nicht
mit gewöhnlichen
Kunstgenies, und
mit Audrehtung.
Freunde und
Freunde.*

Carl Reicher

Grüneberg 12. 12. 03.

A társalgási színésznők legnagyobbjai Gross Jenny, Dumont Lujza és Risenhofer míg Varsányi Irén szerepkörét a Residenz-színház starja: Ritta Leon tölti be. A fiatalabbak között is van mindegyik színházban egypár szerföltt tehetséges színésznő; Höflich és Else Heims, a budapestiek előtt már nem ösmeretlenek, Rauch Jenny kisasszony pedig bizonyára még ellátogat hozzánk, ha a Lindau igazgatása alá kerülő Deutsches Theater Budapestre fog jönni.

Lehmann Elza a következő sorokban emlékezik meg rólunk:

„Budapesttől mindig három okból voltam elragadtatva.

1. Mert gyönyörű szép város. 2. olyan a közönség, amely bennünket színészeket teljesen méltányolt és harmadszor: mert a budapesti vendégszereplés után a szüenidők kezdődnek.

Else Lehmann.

*

És még mennyit lehetne róluk írni, róluk, akik a művészet szolgálatában feledhetetlenül vésik be nevüket a közönség emlékezetébe.

A színházváros és annak lakói csaknem fáradhatatlanul tovább dolgoznak, a nagy-közönség pedig huszonhárom különböző színházat tölt meg estéről-estére, mert hallani, látni akarja, hogy mily borzalmasan szomorú és mily csodálatosan vig az élet.

Kende Géza.

WEINGARTNER FELIX
MATKOVSKY

PAGAY JÁNOS

WASSMANN ALBERT
RITTNER

WERBER MIA	RAUCH JENNY	GROSS JENNY
REISENHOFER MÁRIA	SORMA ÁGNES	POPPE ROZA
EYSOLT GETRUD	LEHMANN ELZA	TRIESCH ANNA
SENDERS TINY		

Diplomás színészek.

— A magyar színészet multjából. —

A magyar színészet történetében páratlan az a vállalkozás, amelyre több mint ötven esztendővel ezelőtt egy sereg színész-honfitársunk szövetkezett. Csaknem kivétel nélkül diplomás emberek voltak, akik daltársulatot alakítottak s bejárták egész Európát. Mindenütt dicsőséget, becsülést szereztek a magyar névnek.

Mikor Szerdahelyi Józsefet 1845-ben a Nemzetisínházhoz szerződtették, társulatának több tagja Szabó József és Havi Mihály vezetésével dalostársasággá alakult. Kettő közülök ma is él még közbecsülésben. Foltényi Vilmos veterán színművész Debreczenben és Temesváry Antal nyugalmazott szolgabíró Szentesen.

A társulat rövid ideig idehaza működött és miután elegendő pénzt keresett előadásával, külföldre utazott. Bécsben annyira tetszett, hogy Zsófia főhercegnő is többször meghallgatta az édesbús magyar nótákat. Szívesen közbenjárt a vezetők kérésére Metternich hercegnél, hogy külföldre szóló utlevelet adjon a színészeknek.

Bejárták a jeles művészek Franciaországot, Svájcot, Bajorországot s még több német fejedelemséget, sőt Angliába is áthajóztak.

A társulat egyik tagja Zólomy Ferenc sokszor irt haza a sógorának, Tóth Antal győri plébánosnak. Egy angol újságból, amelyet leveléhez mellékel, kitűnik, hogy a magyar színészek az angol királynő és udvara előtt is eltáncolták a csárdást s elénekelték a „Káka tövén költ a rucza“-dalt meg a többi régi jó magyar nótát. Az angol lapok, mint a francziák és németek — is nagy cikkeket közöltek róluk s rendkívüli dicséretben részesítették őket. A *Times* azt írta róluk, hogy Stíriában találkoztak Liszt Ferenczcel s nagy földijük lelkesítette őket reá, hogy Európát bejárják. Diákoknak tartották őket, mert kftűnően beszéltek latinul s különben is képzettségükkel valóságos bámulatba ejtették a külföldieket. Így például Bazelben egy Burghard nevű egyetemi tanár direkt fölkereste a színészeket s azt mondotta róluk, hogy nála sokkal jobban értik a klasszikus nyelvet, egyéb ismereteik pedig ugyancsak teljes elismerésre méltók.

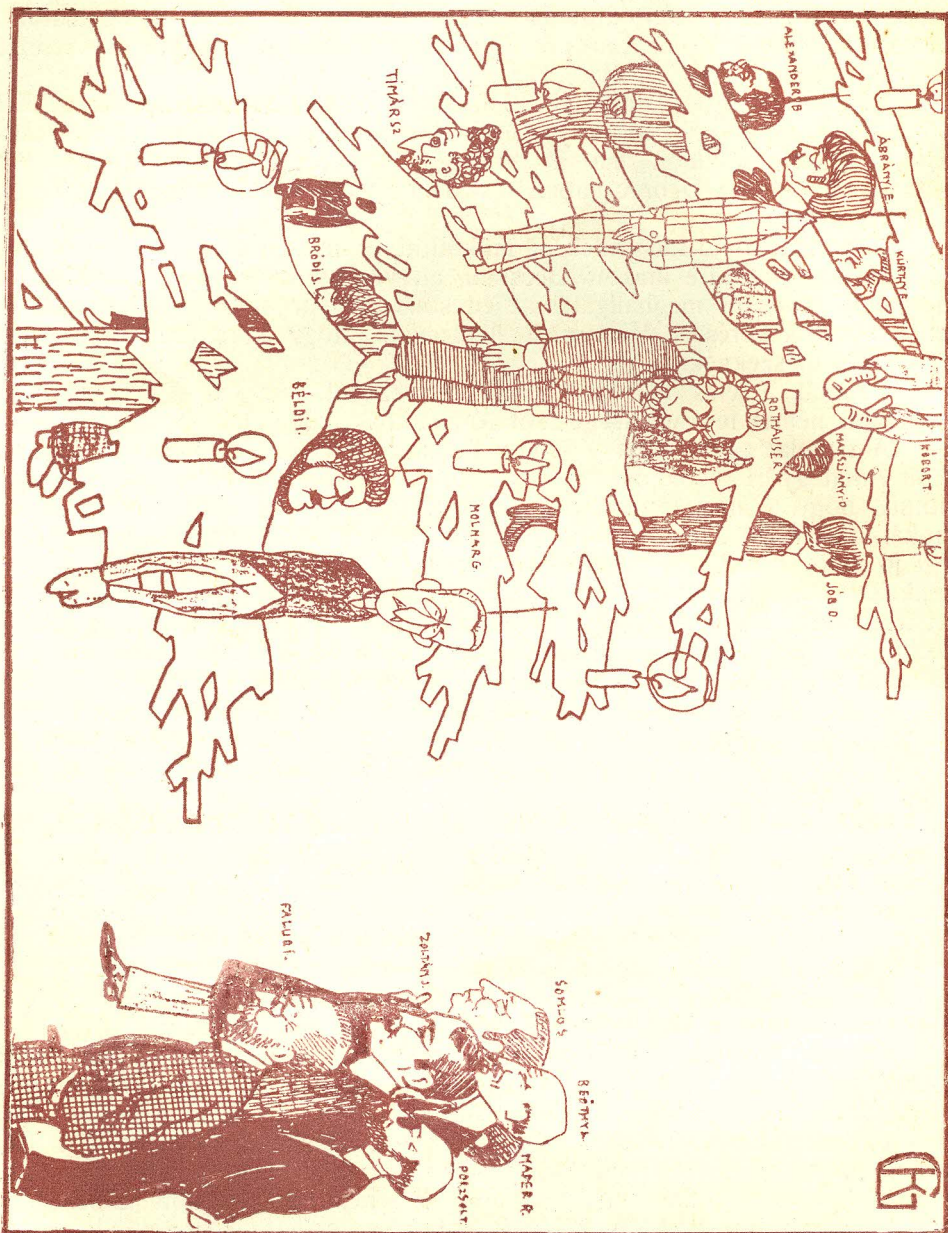
Mikor a szabadságharcz kitört, a színészek közül nyolczan hazatértek Párisból, ahol a nagy eseményt hírül vették. Havi Mihály, Hódy János, Fitos Sándor, Foltényi Vilmos, Kaczér Ferencz, Philipovics István, Szabó József és Temesváry Antal voltak azok, akik a busás keresetről, a dicsőséges művészkörúról lemondtak a haza kedvéért. Valamennyien bátor, derék katonák voltak s nem egy érdemrendet kapott hősi viselkedéséért.

A világoosi fegyver-letétel után bujdosniok kellett nekik is. Jutott számukra az osztrák börtönök dohos levegőjéből is.

Később hivatalt vállalt néhány diplomás művész. Havi, aki végzett teológusként került Thália papjainak sorába, újságíró lett. Egy izgató cikkért évekig tartó börtönbüntetést kellett elszenvednie az abszolotizmus idején. Nagysokára, mikor kiszabadult, egy színészeti lapnak szerkeztője lett Budapesten. Szabó József, a daltársulat másik vezetője, mint a debreczeni városi nyomda ügyvezetője halt meg. Zólomy Ferencz tanítóskodott Érsekújvárott, ahol 1893-ban hunyt el. A többiek nagyrészt színészek maradtak aztán is haláluk napjáig.

Tábori Kornél.

A BUDAPESTI SZINIGAZGATÓK KARÁCSONYA.
 (Kürtty György rajza.)

Vidéki színházak.

Temesváron Krecsányi Ignác kitűnő társulata a közönség növekvő érdeklődése mellett tartja előadásait. A fővárosi színházak ujdonságai egymásután kerülnek színre. Legutóbb a *Tavaszbán* Anday Blanka, Perényi Margit, Kállay Lujza, Mihályi, Környei és Izsó arattak nagy sikert.

Kassán a cigányverseny annyira felkeltette a közönség érdeklődését, hogy megkellett hosszabítani. A *Vándorlegény* igen jó előadásban került színre. Bárdos Irma, Dióssy Nusika, Cseöregh és Palásthy kitűnően játszottak és énekeltek.

Debreczenben a *Csodagyermek* mutatták be nagyszerűen összevágó előadásban. A színházat zsufolásig megtöltő közönség egész este ki nem fogyott a tetszésnyilvánításokból, melyekkel Hahnel Aranka, Jeszenszkyne, Faragó, Krémer és Pataky mulatságos játékát jutalmazta.

Pécsett a *Trapezunti hercegnőt* elevenítették fel. Offenbach bájos muzsikája tökéletesen érvényre jutott a kitűnő előadásban, amely főképpen dr. Bródy Miklós karmester érdeme. Feledí Boriska, Lévai Berta, Nádasy igazgató és Rákosi nagyon tetszettek. A pécsi társulat tagjai sorában több változás történik. Az eddigi naivát Komlóssy Ilonkát a Vígszínház szerződtette virágvasárnaptól és helyébe Szilasy Juliskát szerződtették. Nádasy igazgató Szegedy Zelmát, a pozsonyi szintársulat tagját is szerződtette.

Szegeden vasárnap bucsuzott el Jászay Mari asszony a *Toloncz* Ördög Sára szere-

pében. A közönség a nagy művésznőt lelkesen ünnepelte. Mellette Székely Irén, Kiss Irén, Mezey Péter, Leövey és Czako jutottak érvényre.

Iglón Halmay Imre jól szervezett társulata a héten kezdte meg működését. A bemutató-előadásban Szalay Vilma, Végh Gizella Tóth Irma és Papp János aratott nagy sikert.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen. Rövid, de tartalmas tudósításokat — ha azok hetenként legkésőbb szerdán kezünkben lesznek — szívesen fogadunk. Darabok elfogadásáról nem írunk, csupán azok bemutatóiról.

B—y L. „Az ünnepelt“ című vers tartalmatlan s értelem híján való zöngemény.

H. Gy. Pozsony. Levele elkésve érkezett.

B. S. Szatmár. Tudósítását későn kaptuk meg. Cserepéldány ügyében tessék a kiadóhivatalhoz fordulni. A klisék mérsékelt áron — természetesen az ár előleges beküldése mellett — rendelkezésére állanak; esetleg örök áron is átveheti.

U. K. Szombathely. „Komédia“ című verse nem közölhető.

Ny. L. Kecskemét. Keresse fel Kövessy Albert színigazgató urat; ő szívesen szolgál felvilágosításokkal.

Sz. A. Nagyvárad. Köszönjük szíves ajánlatát és kérjük az *összes* anyagot postafordultával beküldeni. Válogatunk belőle.

Szerkeszti: Falk Richárd.

Kiadó: Lenkei Lajos.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Január elsejével előfizetést nyitunk A SZÍNHÁZ-ra. Kérjük az olvasókat, hogy az előfizetést mielőbb megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

A SZÍNHÁZ, ez a fényes kiállítású hetilap, pompás képek és elmés czíkek alakjában ismerteti a színházak heti eseményeit. A közönség máris megszerette A SZÍNHÁZ-at, amely ezentúl még inkább meg fogja érdemelni a közönség pártfogását.

A Színház díszes kiállítása mellett a legolcsóbb képes művészeti hetilap.

Előfizetési ára: egy évre 12 kor., félévre 6 korona; egyes szám ára 20 fillér.

A SZÍNHÁZ

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Budapest, VIII., Baross-utca 59. sz.

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel a kiadóhivatalban

Budapest, VIII., Baross-utca 59. sz.

	<p>Szájpadlás nélküli műfogak</p>
	<p>Főlegessé teszik az inylemez használatát. „A szájból kivenni nem kell és nem is lehet“. Egy óra idő alatt tökéletesen lehet vele beszélni és ragni, 10 óra jótállás. Egyedüli speciálista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében.</p> <p>BARNA J. Fogműterme Budapest, Kerepesi-út 26.</p>

VALENTIN és RÉTHY tulajdonai

Budapest, Huszár-utca 6.

<p>J ó z s i Bohózat 3 felvonásban. Írta Molnár Ferencz. A Vigszínház legközelebbi ujdonsága.</p>	<p>A zárda titka. Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Pásztor Árpád. Zenéjét: Konti József. A Király-Színház legközelebbi ujdonsága.</p>	<p>A kis császár. Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Pásztor Árpád. Zenéjét: Stoll Károly. A Népszínház legközelebbi ujdonsága.</p>
<p>Nemzeti Színház. Nagy siker! A t i t o k. Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Pierre Wolff. Fordította: Fáy J. Béla.</p>	<p>Lady Windemere legyezője. Angol színmű 3 felvonásban. Fordította: Moly Tamás. A Nemzeti Színház nagysikerű ujdonsága.</p>	<p>Herbelin papa. Francia bohózat 3 fölvt. Fordította: Farkasházy Zsigm. A Vigszínház nagysikerű ujdonsága.</p>
<p>Vigszínház. Óriási siker! Dr. Nebántsvirag. Fordította: Hajó Sándor. Óriási siker!</p>	<p>Casanova. Eredeti operette 3 fölvt., 1 előjátékkal. Szövegét írta: Faragó Jenő. Zenéjét szerzette: Barna Izsó. A Népszínház szenzációs sikert aratott ujdonsága.</p>	<p>A csodagyerek. Bohózat 3 felvonásban. Fordította: Molnár Ferencz. A Vigszínház óriási sikerű ujdonsága.</p>
<p>Flirt nagysám. Színmű 3 felvonásban. Fordította: Molnár Ferencz. A Vigszínház nagyhatású ujdonsága.</p>	<p>Ujabb veszedelem. Színmű 4 felvonásban. Írta: Donnay Maurice. Fordította: Sebestyén Károly dr. A Nemzeti Színház nagysikerű ujdonsága.</p>	<p>A korbács. Bohózat 3 felvonásban. Fordította: Molnár Ferencz. A Vigszínház nagysikerű ujdonsága.</p>
<p>Pesti nők. Operette 3 felvonásban. Írta: Lehár Ferencz. A városligeti színikör nagysikerű ujdonsága.</p>	<p>A kutyamosó. Bohózat 3 felvonásban. Írta: Tristan Bernard. Fordította: Heltai Jenő. A Vigszínház nagysikerű ujdonsága.</p>	<p>A regényesek. Verses vígjáték 3 felvonásban. Írta: Edmond Rostand. Fordította: Telekes Béla. A Nemzeti Színház nagysikerű ujdonsága.</p>
<p>A szobalány. Bohóság 3 fölvt. Írták: Bilhaud és Henequin. Ford.: Mérei Adolf. A Magyar Színház nagysikerű ujdonsága.</p>	<p>Miczi herczegnő. Bohózat 3 felvonásban. Írta: Feydeau Georges. Fordította: Heltai Jenő. A Vigszínház nagysikerű ujdonsága.</p>	<p>Bacsányi. Színmű. Írta: dr. Fényes Samu. A Vigszínház nagy sikert aratott eredeti ujdonsága.</p>
<p>A kis kofa. Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Falk Richárd. Zenéjét szerzette: Stojanovics J. A Magyar Színház nagysikerű ujdonsága.</p>	<p>L o u t e. Francia bohózat 3 felvonásban. Írta: Pierre Weber. Fordította: Heltai Jenő. A Vigszínház nagy sikert aratott ujdonsága.</p>	<p>A ködkirály. Opera egy felvonásban. Szövegét írta: Pásztor Árpád. Zenéjét írta: iij. Ábrányi Emil. Az Operaház nagysikerű ujdonsága.</p>
<p>Monna Vanna. A Nemzeti Színház szenzációs sikerű ujdonsága. Színmű 3 fölvt. Írta: Maeterlinck. Fordította: Ábrányi Emil.</p>	<p>Az őrnagy úr. Bohózat 3 felvonásban. A Vigszínház ujdonsága.</p>	<p>N i o b e. Eredeti operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette: Stoll Károly.</p>